

**Cynllun
Datblygu
Lleol** 2021 > 2036

Cyngor Caerdydd - Medi 2021

Gweledigaeth ac Amcanion

y Cynllun Datblygu Lleol Newydd Gweledigaeth

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Saesneg/
This document is available in English

www.cdllcaerdydd.co.uk

02920 872087

CDL@caerdydd.gov.uk

GWELEDIGAETH

Creu dinas deg, iach, well byw ynddi, sy'n gynaliadwy ac yn garbon-isel drwy:

- Creu dinas wyrddach, decach a chryfach sy'n gwella iechyd y boblogaeth bresennol a lles cenedlaethau'r dyfodol;
- Bodloni anghenion am gartrefi carbon-isel, swyddi a seilwaith yn y dyfodol;
- Datblygu dinas uchel ei hygyrchedd sy'n ail-lunio symudiad, o gylch craidd o ddulliau teithio llesol a thrafnidiaeth gyhoeddus;
- Defnyddio dulliau creu lleoedd, dylunio o ansawdd uchel, rheoli cynaliadwyedd a gweithio gyda chymunedau lleol i greu dinas a chymdogaethau lleol ffyniannus;
- Cyfoethogi ein hasedau naturiol, hanesyddol a diwylliannol;
- Rhoi Caerdydd ar flaen y gad ymhlith dinasoedd sy'n dangos arweinyddiaeth a gweithredoedd beiddgar i fynd i'r afael â newid yn yr hinsawdd.

Amcanion: Ymateb i'n hanghenion yn y dyfodol

Amcan 1:

Darparu amrywiaeth o gartrefi carbon-isel o ansawdd i fynd i'r afael â'r argyfwng tai ac anghenion tai yn y dyfodol.

Bydd y Cynllun yn:

- Blaenoriaethu adeiladu cartrefi fforddiadwy a gosod targedau ar gyfer darparu tai fforddiadwy;
- Darparu amrywiaeth a dewis o gartrefi newydd o wahanol ddeiliadaeth, math a lleoliad mewn ymateb i anghenion tai penodol, gan gynnwys ymateb i anghenion pobl hŷn, Sipsiwn a Theithwyr a grwpiau eraill sydd angen tai arbenigol;
- Chwilio am gyfleoedd ar gyfer cartrefi newydd yn y ddinas a chanolfannau lleol a lleoliadau tir llwyd cynaliadwy.
- Ei gwneud yn ofynnol i gartrefi newydd fod yn ddi-garbon erbyn 2025.

Amcan 2:

Darparu gofod ar gyfer mwy o swyddi a manteisio i'r eithaf ar rôl Caerdydd fel Prifddinas Cymru a sbardun economaidd de-ddwyrain Cymru i wella ffyniant y rhanbarth.

Bydd y Cynllun yn:

- Sicrhau ystod a dewis o safleoedd cyflogaeth mewn ymateb i anghenion cyflogaeth;
- Blaenoriaethu cyfleoedd ar gyfer safleoedd cyflogaeth newydd yng nghanol y ddinas a lleoliadau tir llwyd cynaliadwy;
- Sicrhau bod clystyrau sectorau arbenigol uchel eu gwerth yn cael eu datblygu;
- Sicrhau bod tir cyflogaeth presennol sy'n cyfrannu at gyflenwi'r safleoedd sy'n ofynnol i fodloni anghenion cyflogaeth yn cael ei ddiogelu;
- Cefnogi adferiad economaidd y ddinas ar ôl Covid-19 ac ymateb i'r newid mewn arferion gwaith drwy wella canol y ddinas, cynyddu gweithio gartref a'r angen am hybiau gweithio a chyfarfod newydd ledled y ddinas.

Amcan 3:

Sicrhau bod seilwaith newydd yn cael ei ddarparu'n brydlon ac yn ddigonol i gefnogi cymunedau a thwf yn y dyfodol.

Bydd y Cynllun yn:

- Nodi'r seilwaith allweddol sydd ei angen, sut a phryd y caiff ei gyflawni gan gynnwys:
 - Ail-gydbwyso seilwaith trafnidiaeth i gefnogi tramwy torfol cyhoeddus fel rhan o brosiect y Metro, a seilwaith beicio a cherddwyr cynhwysfawr;
 - Seilwaith Cymdeithasol a Chymunedol i gefnogi'r cysyniad o gymdogaethau 15 munud;
 - Ysgolion, cyfleusterau iechyd, chwaraeon/hamdden, cyfleusterau gwastraff, darpariaeth gladdu, dŵr, dŵr gwastraff, ac ynni;
 - Amgylcheddol - Cyfraniadau i fynd i'r afael â newid yn yr hinsawdd, creu mannau gwyrdd a thir cyhoeddus hygyrch newydd;
- Cefnogi sefydliadau/seilwaith addysg uwch Caerdydd i gydnabod eu rôl allweddol fel rhan o ddinas ddysgu a'u cyfraniad at ddatblygiad economaidd;
- Sefydlu mesurau i wella cysylltedd digidol ledled y ddinas i ateb y galw sy'n deillio o weithio cynyddol gartref ar ôl covid a hwyluso hybiau cyfarfod a gweithio newydd ledled y ddinas.
- Ystyried Ardoll Seilwaith Cymunedol (ASC) fel mecanwaith i sicrhau buddsoddiad mewn seilwaith sy'n gysylltiedig â datblygiadau cymwys newydd.

Amcanion:

Creu dinas gynaliadwy ac iach sy'n ymateb i heriau newid yn yr hinsawdd ac yn gwella llesiant cenedlaethau'r dyfodol

Amcan 4:

Ymateb i'r argyfwng hinsawdd fel bod Caerdydd yn dod yn fwy gwydn ac yn manteisio i'r eithaf ar gyfleoedd i gael atebion sy'n defnyddio ynni'n effeithlon yn unol â Strategaeth Caerdydd Un Blaned i ddod yn ddinas garbon niwtral erbyn 2030.

Bydd y Cynllun yn:

- Nodi sut y bydd Caerdydd yn dod yn ddinas ddi-garbon, y Cyngor gyda Phartneriaid Allweddol erbyn 2030 a thu hwnt, a chwilio am ffyrdd o fynd i'r afael ag effeithiau newid yn yr hinsawdd gan gynnwys:
 - Rôl ecosystemau wrth fynd i'r afael â storio carbon, rheoli llifogydd yn naturiol, ansawdd aer, ynysoedd gwres a llygredd sŵn;
 - Polisiâu i ddarparu datblygiadau newydd di-garbon;
 - Rheoli perygl llifogydd;
 - Sicrhau bod seilwaith ar gyfer cerbydau glanach yn cael ei gyflwyno.
- Nodi mesurau i leihau ôl troed carbon Caerdydd a lliniaru effeithiau newid yn yr hinsawdd drwy leihau'r galw am ynni gan gynnwys:
 - Lleoli datblygiadau mewn mannau cynaliadwy er mwyn lleihau'r angen i deithio a lleihau dibyniaeth ar geir;
 - Gwella effeithlonrwydd ynni a chynhyrchu ynni adnewyddadwy a charbon-isel;
 - Sicrhau bod Cam 1 a Cham 2 Rhwydwaith Gwres Lleol ar gyfer Bae Caerdydd a Chanol y Ddinas yn cael eu cyflwyno;
 - Sicrhau cynnydd mewn gorchudd canopi coed ledled y ddinas a chefnogi bioamrywiaeth ehangach.
- Hyrwyddo dylunio o ansawdd uchel a pherfformiad amgylcheddol cartrefi newydd

Amcan 5:

Gwneud y ddinas yn haws symud ynddi gyda ffocws ar deithio cynaliadwy a llesol.

Bydd y Cynllun yn:

- Nodi sut y gall pobl symud o amgylch y ddinas mewn modd mwy cynaliadwy, iach ac integredig gyda datblygiadau newydd wedi'u lleoli'n dda o ran y seilwaith trafnidiaeth;
- Dileu tagfeydd yn y ddinas a sicrhau bod allyriadau'n bodloni'r safonau ansawdd aer;
- Sicrhau bod seilwaith bysiau a beicio yn cael ei ddarparu;
- Sicrhau bod canolfannau ardal a lleol a chanol y ddinas yn dod yn fwy hyfyw a hygyrch;
- Sicrhau amgylchedd o ansawdd uchel i gerddwyr a'r ardal gyhoeddus;
- Sicrhau bod targed rhaniad moddol a theithio llesol a llesol yn cael ei gyflawni, yn cyd-fynd â thargedau'r Papur Gwyn Trafnidiaeth;
- Integreiddio'r system tramwy torfol Metro/Crossrail arfaethedig ar gyfer Caerdydd;
- Hyrwyddo mathau cynaliadwy o drafnidiaeth ac integreiddio trafnidiaeth gyhoeddus yn fwy effeithiol gan gynnwys cyfnewidfeydd trafnidiaeth newydd;
- Integreiddio datblygiadau newydd gyda buddsoddiad cenedlaethol a rhanbarthol mewn seilwaith trafnidiaeth gynaliadwy gan gynnwys Metro De Cymru.

Amcan 6:

Creu amgylcheddau iachach, lleihau anghydraddoldebau a gwella lles.

Bydd y Cynllun yn:

- Cyfrannu'n gadarnhaol at gyfle cyfartal a mynediad i bawb drwy fynd i'r afael ag anghydbwysedd anghydraddoldeb, amddifadedd ac allgáu;
- Cefnogi anghenion pobl ddigartref, y di-waith, pobl ag anableddau, grwpiau BAME, a phobl mewn angen am dai;
- Hyrwyddo rôl Caerdydd fel Dinas Noddfa, lle croesawgar a chynhwysol i fyw ynddo;
- Cefnogi'r gwaith o ddarparu amgylcheddau iachach a hygyrch er mwyn helpu i fynd i'r afael â gordewdra, dibyniaeth ar gamblo a mynediad at fwyd iach lleol a hyrwyddo ffyrdd iachach o fyw;
- Sicrhau cymunedau cryf a chydlynol sy'n cydnabod addewid Caerdydd i wneud Caerdydd yn Ddinas sy'n Dda i Blant ac yn Ddinas o Gyfleoedd i'r Henoed;
- Nodi sut y gellir cyflawni safonau ansawdd aer ac ansawdd dŵr;
- Hyrwyddo rôl mannau gwyrdd, strydoedd gwyrdd a gwelliannau i'r ardal gyhoeddus, o ran sicrhau manteision lles;
- Rheoli gwastraff, sicrhau ailddefnyddio ac ailgylchu a rheoli llygredd;
- Sicrhau bod canol y ddinas yn cael ei adfywio'n amgylchedd a phrofiad iach, hygyrch, gwyrdd o ansawdd uchel i bawb;
- Adfywio cymdogaethau lleol a chanolfannau lleol, yn enwedig mewn ardaloedd o amddifadedd uwch;
- Sicrhau amgylcheddau mwy diogel sy'n lleihau'r posibilrwydd o droseddu;
- Hwyluso mynediad a chyfle teg i addysg Cyfrwng Cymraeg ym mhob rhan o'r ddinas fel bod yr iaith yn parhau i ffynnu;
- Hyrwyddo'r ddarpariaeth gwasanaethau a swyddi yn yr ardaloedd lle mae'r angen mwyaf i leihau anghydraddoldebau;
- Hyrwyddo rôl seilwaith naturiol a chaled i leihau llygredd sŵn.

Amcan 7:

Sicrhau canol dinas defnydd cymysg bywiog a ffyniannus a datblygu potensial llawn Bae Caerdydd fel cyrchfan craidd i Gaerdydd a thu hwnt, a sicrhau canolfannau manwerthu ardal a lleol fel calon cymdogaethau lleol.

Bydd y Cynllun yn:

- Manteisio i'r eithaf ar rôl strategol allweddol Canol y Ddinas fel canolfan ddwysedd uchel gwasanaethau ariannol a chymdeithasol o arwyddocâd cenedlaethol a chreu effaith gydgrynhoi wrth ddenu buddsoddiad pellach;
- Diogelu a gwella rôl Canolfannau Ardal a Lleol gydag amrywiaeth o ddefnyddiau sy'n gwasanaethu cymunedau lleol, sy'n hygyrch drwy ddefnyddio drafnidiaeth gyhoeddus, cerdded a beicio;
- Sicrhau bod canol y ddinas yn cael ei adfywio a'i uwchraddio'n gynhwysfawr yn 'amgylchedd cyrchfan' pwysig, bywiog, gwyrdd, cynhwysol, hygyrch ac o ansawdd uchel;
- Manteisio i'r eithaf ar y potensial ar gyfer datblygiadau defnydd cymysg dwysedd uchel yn gysylltiedig â'r hyb drafnidiaeth gynaliadwy ranbarthol yn y Sgwâr Canolog;
- Cefnogi gallu canol y ddinas ac ardaloedd ehangu i addasu drwy sicrhau rhagdybio defnydd cymysg a buddsoddiad pellach law yn llaw â'r rôl fanwerthu allweddol;
- Parhau i adfywio tir i'r de o'r hyb drafnidiaeth ranbarthol a chysylltu â Bae Caerdydd;
- Sicrhau cyflwyno datblygiad Cwr y Gamlas yn gynt, i greu cyrchfan fawr newydd yng nghanol y ddinas, gan gysylltu'r ddinas â glan yr afon a chreu mannau cyhoeddus newydd;
- Sicrhau y gall canolfannau weithredu mor hyblyg â phosibl lle mae amrywiaeth o ddefnyddiau manwerthu, cyflogaeth, masnachol, cymunedol, hamdden, iechyd a sector cyhoeddus yn dod at ei gilydd mewn canolbwynt o weithgarwch i'w gwneud yn ddichonadwy fel cyrchfannau i fynd iddynt unwaith eto, drwy nodi gweledigaeth ar gyfer pob canolfan, sefydlu ffiniau a nodi safleoedd ar gyfer ailddatblygu;
- Parhau i adfywio Bae Caerdydd fel cyrchfan defnydd cymysg, dwysedd uchel gyda:
 - Darparu seilwaith trafnidiaeth gynaliadwy gan gynnwys Crossrail rhwng yr Orsaf Ganolog, y Bae a Heol Casnewydd – gan gynnwys adfywio o amgylch gorsafoedd newydd, Rhodfa Lloyd George, y Bae, Ffordd y Cefnfor, Sblot ac ardaloedd Heol Casnewydd;
 - Galluogi adfywio ardal Rhodfa Lloyd George;
 - Gwelliannau i ardal Sgwâr Mount Stuart a datblygu arena yn Nglanfa'r Iwerydd gan gynnwys cysylltiadau â Glannau'r Bae;
 - Camau pellach ar gyfer safle'r Pentref Chwaraeon Rhyngwladol yn y dyfodol;
 - Adfywio ardal ddociâu Caerdydd, gan gynnwys Doc y Rhath/ Basn y Rhath a Phentir Alexandra.

Amcan 8:

Sicrhau bod y ddinas yn addasu'n gadarnhaol i'r heriau newydd a ddaw yn sgil goblygiadau'r pandemig.

Bydd y Cynllun yn:

- Gweithredu ar y gwersi a ddysgwyd i sicrhau bod y ddinas yn fwy gwydn a hyblyg os ceir achosion pandemig yn y dyfodol;
- Cefnogi adferiad y ddinas ar ôl y pandemig;
- Nodi'r newidiadau ehangach sydd eu hangen sydd hefyd yn helpu'r agenda datgarboneiddio, mynd i'r afael â newid yn yr hinsawdd a gwella iechyd a lles;
- Nodi unrhyw newidiadau parhaol cadarnhaol gofynnol mewn mannau ac fel rhan o ddatblygiadau newydd;
- Ymateb i'r newid mewn arferion gwaith ar ôl Covid drwy gynydd mewn gweithio gartref a'r angen am hybiau gweithio a chyfarfod newydd ledled y ddinas.

Amcan 9:

Defnyddio dull creu lleoedd i greu mannau cynaliadwy, gwella canol y ddinas a chymdogaethau, manteisio i'r eithaf ar gyfleoedd adfywio, gwella rôl mannau cyhoeddus, sicrhau y gellir rheoli twf yn effeithiol yn y dyfodol a chyflawni datblygiadau newydd â dylunio o ansawdd uchel.

Bydd y Cynllun yn:

Diffinio egwyddorion creu lleoedd fel dull cyffredinol o lunio cynlluniau i greu lleoedd gwyd mewn lleoliadau newydd a phresennol er mwyn:

- Sicrhau bod pensaernïaeth, dyluniadau tirwedd a chreu lleoedd o ansawdd uchel yn flaenoriaeth ar gyfer pob datblygiad newydd, a thai, adeiladau, lleoedd, strydoedd a mannau gwyrdd;
- Ystyried anghenion, iechyd a lles pawb o'r dechrau'n deg;
- Hyrwyddo datblygiadau yn y lleoliadau mwyaf cynaliadwy a defnyddio tir yn effeithlon gan flaenoriaethu 'tir llwyd yn gyntaf';
- Hyrwyddo teithio cynaliadwy a llesol yn rhan o rwydwaith symud mwy integredig;
- Hyrwyddo datblygiadau defnydd cymysg dwysedd uchel;
- Darparu mannau cyhoeddus sydd wedi'u cynllunio'n dda ac sydd wedi'u cysylltu'n dda;
- Diffinio nodweddion cymeriad a natur unigryw leol mewn datblygiadau newydd;
- Sefydlu rheolaethau llym ar gyfer is-rannu cartrefi sy'n bodoli eisoes, gan gynnwys addasiadau i fflatiau a Thai Amlfeddiannaeth.

Amcanion:

Gofalu am ein hasedau naturiol, hanesyddol a diwylliannol

Amcan 10:

Sicrhau gwydnwch ecosystemau drwy ddiogelu a gwella Seilwaith Gwyrdd a Glas Caerdydd, ei bioamrywiaeth ac asedau naturiol eraill.

Bydd y Cynllun yn:

- Gwneud Caerdydd yn ddinas werdd ragorol drwy sicrhau gwydnwch ecosystemau;
- Nodi ac esbonio sut bydd asedau naturiol allweddol y ddinas yn cael eu diogelu a'u gwella, gan gynnwys:
 - Mannau agored, parciau a rhandiroedd;
 - Gwella mynediad at ddyffrynnoedd afonydd Elái, Taf, Nant Fawr a Rhymni sydd o bwysigrwydd strategol;
 - Cefn gwlad, gan gynnwys y 'gefnlen werdd' strategol bwysig a ffurfiwyd gan y gefnen i'r gogledd o'r Ddinas;
 - Adnodd bioamrywiaeth a bywyd gwyllt cyfoethog Caerdydd gan gynnwys safleoedd dynodedig a nodweddion/rhwydweithiau eraill gan gynnwys coed a gwrychoedd;
- Cydnabod y rôl y gall seilwaith gwyrdd ei chwarae wrth fynd i'r afael â newid yn yr hinsawdd;
- Darparu gwydnwch i ecosystemau, hyrwyddo lles a chreu amgylcheddau iach;
- Sicrhau bod adnoddau naturiol yn cael eu diogelu gan gynnwys adnoddau a chronfeydd mwynau a thywod/graean.

Amcan 11.

Diogelu a gwella asedau hanesyddol a diwylliannol Caerdydd ynghyd â chefnogi sectorau twristiaeth a diwylliant cynaliadwy.

Bydd y Cynllun yn:

- Nodi ac esbonio sut y caiff asedau hanesyddol a diwylliannol allweddol y ddinas eu diogelu a'u gwella gan gynnwys:
 - Ardaloedd Cadwraeth, Adeiladau Rhestredig, Henebion, Tirweddau Hanesyddol Cofrestredig y ddinas ac ardaloedd o bwysigrwydd archeolegol;
 - Nodweddion eraill nad ydynt wedi'u dynodi sy'n gwneud cyfraniadau pwysig i hynodrwydd hanesyddol a diwylliannol Caerdydd.
- Nodi sut y gellir diogelu a cyfoethogi'r Gymraeg yn unol â deddfwriaeth berthnasol gan gynnwys seilwaith, datblygiadau, dehongli ac arwyddion newydd;
- Nodi sut y gall economi nos a sin gerddoriaeth Caerdydd fod yn rhan o ganol dinas bywiog ac amrywiol;
- Manteisio i'r eithaf ar rôl Caerdydd fel cyrchfan twristiaeth ryngwladol a dinas sy'n cynnal digwyddiadau mawr.

